

20.200 km je prepotoval Hitler lani

Berlin, 22. februarja. o. Propagandno ministrstvo je poslalo vsem listom v državi natančen obračun o vsem delu, ki ga je narodni socializem opravil v Nemčiji l. 1938. Poročilo obsega 80 strani samih števil, na katerih se je uveljavljalo delo narodnega socializma, razen tega pa podrobne statistične podatke o vsem, kar je vredno omenbe iz zasebnega in javnega življenja narodnih socialističnih voditeljev, predvsem Hitlerja samega.

Iz teh podatkov je razvidnih mnogo zanimivosti o osebnem življenju nemškega voditelja. Statistika pravi med drugim, da je Hitler v letu 1938. prepotoval 20.200 km, bodisi zaradi propagande, bodisi ko je nadzoroval javna dela, vojsko ali utrdb. Njegovi zaupniki, ki neprestano potujejo med Berlinom in Berchtesgadenom, so premerili lani pot 294.000 km. Telefoniral je Hitler v tem letu 8922 krat ali pa bil po telefonu poklican. Sprejel je dva kralja: bolgarskega kralja Borisa in romunskega kralja Karola, večje število ministrskih predsednikov, med njimi trikrat Chamberlaina, dvakrat Becka, enkrat Daladiera, enkrat pa Horthyja, madžarskega državnega poglavarja. Videl se je s švedskim kraljem Gustavom, z italijanskim vladarjem in z danskim kraljem Konstantinom. Njegovi osebni izdatki so v letu 1938. zrasli za 1737 mark. Izdatki presegajo za to vsoto njegove uradne prejemke, ki znašajo 100.000 mark.

Uradna statistika propagandnega ministrstva pravi dalje, da se je Hitler lani udeležil 31 gledaliških predstav. Med njimi je videl trikrat francosko komedijo »Tovarišče«. Predvajali so mu 46 novih filmov, od tega tri četrtine v njegovem zasebnem kinu v Berchtesgadenu. Iz statistike je razvidno, kako skromen je v svojih osebnih potrebah voditelj nove Nemčije: lani je potreboval dva nova službena plašča, od tega enega usnjenega, tri pare rokavic, dva para novih škornjev, štiri čepice, tri uniforme in eno večerno obleko.

Čisto na njegovo zasebno življenje se nanaša postavka, ki pravi, da si je nemški vodja lani nabavil naočnike, ki jih potrebuje pri svojem večernem delu.

Dvanajst ameriških letal se e razbilo na manevrih

Porto Rico, 22. febr. m. Na velikih ameriških pomorskih vajah, ki jih nadzoruje predsednik Združenih ameriških držav Roosevelt sam, se je ponesrečilo več letal. Zaradi goste megle je zašlo dvanajst bombnih letal ter dalj časa krožilo nad obalo mehiškega zaliva. Ko jim je zmanjkalo bencina, so se letala poskušala spustiti na zemljo, pri tem pa se je pet letal popolnoma razbilo, ostalih sedem pa je težko poškodovanih. O usodi posadk na teh letalih od zdaj še ni ničesar znanega.

V Nemčiji uganjal ženitne sleparije, pri nas pa bo sedel

Maribor, 21. februarja.

Mariborska policija je dobila od nemških policijskih oblasti v rGadcu obvestilo, da je pobežni čez mejo neki 40 letni čevljar Ivan Soršak iz Poljskave, katerega je grška policija zasledovala zaradi ženitvene prevare. oSršaka je mariborska policija na podlagi tega obvestila izsledila v Mariboru ter ga aretirala. Iz Gradača pišejo, da je Soršak oškodoval tam neko žensko za 600 nemških mark (okrog 10.000 din) in sicer na ta način, da ji je obetal ženitev. Ko je dobil denar, si je takoj kupil zlat uro in kolo, potem pa je popihal čez mejo nazaj v Jugoslavijo. Soršaka so pridržali v zaporu, da se njegova krivda ugotovi, potem pa bo izročen sodišču, da odgovarja za svoje dejanje.

Proračunske razprave v skupščinskem finančnem odboru

Naši poslanci se zavzemajo za potrebe Slovenije

Belgrad, 2. februarja. m. Na včerajšnji dopoldanski in popoldanski seji je skupščinski finančni odbor tudi v podrobnosti sprejel proračun za prosvetno, pravosodno, prometno in zunanje ministrstvo. K vsem proračunskim predlogom so ministri podali obširna poročila, nakar se je razvila k vsakemu predlogu razprava, v katero so posegali tudi slovenski poslanci.

Pri razpravi o proračunu za prosvetno ministrstvo je govoril tudi slovenski poslanec g. Gabrovšek, ki se je zavzemal za povišanje kredita 100.000 din za Akademijo znanosti in umetnosti v Ljubljani, za zgraditev potrebnih vseučiliških poslopj ter za ostale prosvetne potrebe v Sloveniji in za popravilo krivic, ki jih je JNS-arska vlada v Sloveniji storila zavednim slovenskim profesorjem in učiteljem ter s tem slovenski prosveti sploh. Zahteval je tudi naj vlada nastavi v Sloveniji vse potrebne moči na srednjih in osnovnih šolah. Glede izvenšolskega delovanja učiteljev je poslanec Gabrovšek rekel, naj v Sloveniji izvenšolsko deluje tisto učiteljstvo, ki z ljudstvom čuti ter spoštuje ljudska čustva. Bolje pa je, če ne deluje tisto učiteljstvo, ki je včlanjeno v tej ali oni pri ljudstvu zasovraženi organizaciji.

Pri razpravi o proračunu za pravosodno ministrstvo sta govorila poleg drugih slovenska poslanka dr. Koce in Golia. Po končni razpravi je resorni minister Ružič izjavil, da je vprašanje o ureditvi ljubljanskega vojaškega po-

Francov odgovor Franciji

Nacionalistična vlada zavrača francosko zahtevo po amnestiji in zahteva brezpogojno udajo rdečih

London, 22. febr. Iz zunanjega ministrstva poročajo, da je španska nacionalistična vlada po razgovorih, ki jih je njen zunanji minister Jordana imel s francoskim odposlancem Berardom, poslala francoski vladi posebno spomenico. Spomenica odgovarja na pogoje, ki jih je stavil francoski odposlanec glede priznanja nacionalne Španije po Franciji. Vsebuje naslednje točke:

1. Nacionalna vlada ne odneha od svoje zahteve, da mora rdeča vojska takoj prenehati z vsem odporom in se brezpogojno udati nacionalistom.

2. Španska nacionalna vlada odklanja francosko zahtevo, da bi razglasila splošno amnestijo za krivce vsega, kar se je dogajalo v dveh in pol letih pod oblastjo rdečih.

3. Španska nacionalna vlada odločno poudarja, da ne bo trpela na svojem ozemlju nikakega tujega vpliva, ki bi škodoval neodvisnosti španske države.

4. Spomenica na koncu pravi, da je ta izjava zadnja beseda generala Franca, ki bo začel z ofenzivo na Madrid, če rdeči teh njegovih pogojev ne sprejmejo.

Spomenica utemeljuje te točke s stvarnimi razlogi. Franco ne more razglasiti splošne amnestije, ker bi se s tem pregrešil proti najpriprostejšim pojmom o pravici. Ljudje, ki so Španijo vrgli v krvavo vojno viroh in do polovice uničili, ki so dali pomoriti na stotisoče svojih rojakov ter Špa-

niji povzročili nepopravljivo moralno in gospodarsko škodo, ne morejo biti deležni odpuščanja, če naj še veljajo sploh kaka načela o pravici in odgovornosti. Kaznovani bodo samo tisti, ki so krivi, tistim pa, ki so bili zapeljani, se ne bo zgodilo nič, kakor je general Franco že nešteto krat v tej vojni pokazal.

Zaradi tega odločnega Francovega odgovora trdijo v Londonu, da bosta Francija in Anglija opustili nadaljna posredovanja pri Francu in bosta nacionalno državo že prihodnji teden priznali. Pričakujejo, da bo odločilno besedo o tem priznanju spregovoril predsednik angleške vlade Chamberlain na prihodnji seji vlade.

Pariz, 22. febr. o. Francoski uradni odposlanec za pogajanja z nacionalno Španijo, Berard, je včeraj odpotoval iz Eurgosa v St. Jean de Luz in imel zvečer dolg telefonski razgovor z zunanjim ministrom Bonnetom. Dejal je, da se razgovori med njim in Francovo vlado niso pretrgali, kakor pravijo nekatera prezgodnja poročila, marveč da so jih samo odložili, ker je general Jordana moral odpotovati v Barcelono na veliko vojaško paradjo in pa da poroča generalu Francu. Razgovori se bodo nadaljevali po Jordanovi vrnitvi. Berard je izrazil upanje, da bodo do sobote rešena vsa vprašanja, ki jih je treba razčistiti, preden bi mogla Francija priznati nacionalno Španijo. Vse sklepe glede tega pa bo francoska vlada sprejela v soglasju z angleško

Izjava predsednika stalnega sveta Balkanske zveze

Balkanske države so v vseh vprašanjih složne

Bukarešta, 22. febr. m. Na konferenci stalnega sveta držav Balkanske zveze je romunski zunanji minister Gafencu dal včeraj naslednjo izjavo:

»Lahko potrdimo, da konferenca Balkanske zveze nadaljuje z delom v najprišnejšem ozračju. Štirje zunanji ministri držav Balkanske zveze lahko znova in najodločneje potrdijo, da je ohranitev in poglobitev te zveze nujno potrebna za ohranitev vseh koristi teh držav ter dragocen prispevek za ohranitev evropskega mira. Balkanska zveza je izšla iz vzemirljivih dogodkov lanskega leta okrepjena. Vsak od štirih zastopnikov držav Balkanske zveze je v svojem izjermem poročilu najzorneje prikazal napore za ohranitev tesnih medsebojnih vezi. Ta poročila so dokazala, da vlada glede splošne politične smeri na Balkanu najpopolnejše soglasje in enotno naziranje glede vseh vprašanj med temi štirimi državami. Na zadnji seji bomo sprejeli sklep, zasnovan na teh poročilih. Te sklepe bo vsebovalo uradno poročilo. Vsak od štirih ministrov bo dal tudi dopolnilne izjave, ki so v

zvezi z delom te konferencе.«

Za tem je Gafencu izjavil, da bo v imenu Balkanske zveze sprejel bolgarskega poslanika na romunskem dvoru.

Zatrujejo, da bo uradno poročilo danes dopoldne odločno poudarilo soglasje, ki vlada glede vseh političnih vprašanj med državami Balkanske zveze. Glede predloga o skupnem priznanju generala Franca zdaj na bukareški konferenci pravijo, da se to vprašanje prej tiče vsake posamezne vlade posebej ter da se bo vsaka teh štirih držav čisto evobodno odločila, ali prizna vlada Franca ali ne. Francovo vlado bodo države Balkanske zveze priznale v trenutku, ko bodo same smatrale za najprimernejše. Jugoslavija je to že storila.

Zvečer bodo zastopniki Jugoslavije, Turčije in Grčije odpotovali iz Bukarešte. Predsednik grške vlade Metaxas se nazaj grede ne bo ustavil v Belgradu. Turški zunanji minister Saradzoglu bo pa ostal en dan v Belgradu kot gost jugoslovanske vlade.

Volitve novega papeža se bodo začele 1. marca

Volitev se bo udeležilo 61 kardinalov

Vatikan, 22. febr. o. Posmrtno cerkveno slovesnosti za pokojnik sv. očetom Pijem XI. so se končale z zadnjo od devetih posebnih zašušnic, tako imenovanih novemiales. Darovali jo je v baziliki sv. Petra milanski kardinal Sehuster. Udeležil se je ves diplomatski zbor in ogromna množica ljudstva.

Kardinali, katerih je do zdaj dopotovalo v Rim 51, so na včerajšnji seji sklenili, da se bo konklave za volitve novega papežarja katoliške Cerkve začel 1. marca, ker bodo po dosežanih obvestilih lahko do tedaj vsi kar-

dinali dospeli. Razen enega — italijanskega — kardinala, ki je bolan, se bodo volitve udeležili vsi kardinali katoliške Cerkve, 61 po številu.

»Osservatore Romanco« poroča, da bo uprava Vatikanskega mesta dala za volitve novega papeža razmestiti na pročelju bazilike sv. Petra in po stebriščih okrog trga večje število močnih звоčnikov, ki bodo obveščali verlike, zbrane na trgu sv. Petra o volitvi in bodo takoj sporočili ime novega papeža.

Celju je potrebna justična palača

Včeraj popoldne se je mudila v Celju komisija, ki je pregledala prostore na Glaziji ter soglasno potrdila, da so ti prostori, ki jih je celjska občina določila za gradnjo justične palače, primerne. Prav tako je komisija popolnoma soglasna z načrti za gradnjo, kakor so bili sprejeti na raznih posvetih. Komisijo je vodil namestnik predsednika apelacijskega sodišča v Ljubljani dr. Masinjak, v njej pa so bili še predsednik okrožnega sodišča v Celju dr. Vidovič, trije zastopniki banske uprave, zastopnika celjske mestne občine dr. Voršič in podžupan Stermecki, inž. Dolinar ter inž. Pristovšek. Za zgraditev justične palače v Celju sta se posebno zavzela v Belgradu podpredsednik narodne skupščine poslanec g. Mihelič in predsednik apelacijskega sodišča v Ljubljani dr. Golia.

Prepričani smo, da bomo tudi v Celju kmalu dobili prepotrebno justično palačo.

Nova cesta ob Savinji naj bi bila ravna

V Polule pri Celju je včeraj prišla komisija pod vodstvom inž. Sturma iz Ljubljane. Komisija je pregledala regulacijska dela ob Savinji, gradbe nove ceste ter načrte. Zastopniki mestne občine so vztrajali pri tem, da se nova cesta zgradi v ravni črti, čeprav bi stala nekaj več. Vztrajali so na stališču, da je to potrebno radi regulacijskega načrta mesta Celje, po katerem je določena gradnja novih hiš na desnem bregu v Polulah, dočim na levem bregu ob železnici ne bo mogoče zidati. O tej stvari bo spregovorilo končno besedo seveda gradbeno ministrstvo.

Vesti 22. februarja

Predsednik romunske vlade patriarh Miron je odpotoval na enomesečni bolniški dopust v tujino. Zastopal ga bo notranji minister Calinescu. Pričakujejo, da bo ta med tem časom začel z vso silo trebiti pristaše bivše Zelezne garde.

Sovjetski zunanji minister Litvinov na 18. kongresu boljševiške stranke ni bil več izvoljen za delegata v glavni odbor.

Predsednik angleške vlade Chamberlain je včeraj govoril v angleški poslanski zbornici o državnih obrambi ter dejal, da bi takoj sklical razorožitveno konferenco, če bi bil prepričan, da bi v sedanjem položaju kaj koristila in pokazala, da so vse države uvidle, kako nesmiselna je tekma v oboroževanju.

Na vseh angleških državnih poslopjih so bile včeraj razobešene zastave na pol droga v znamenje žalovanja za pokojnim papežem Pijem XI. General Franco se je včeraj udeležil velike vojaške parade v Barceloni, pri kateri je sodelovalo 50.000 mož španske vojske, italijanski prostovoljci in marokanske čete. Paradi so po veljali generali Solchaga, Munos Grande, Calinos, Monasterio in Gambara. Med paradjo je letalo nad mestom 250 bombnih in lovskih letal.

Največjo angleško bojno ladjo »Kralj Jurij V.« so spustili v morje včeraj. Ladja ima 35.000 ton in je najmoderneje oborožena. Posadka bo štela 1500 mož. Delo je veljalo okrog 2 milijardi dinarjev. Slovesnosti se je udeležil kralj Jurij VI. in blizu milijona ljudi.

Nemški zunanji minister Ribbentrop je včeraj sprejel Chamberlainovega posebnega tajnika g. Gwatkina.

O jugoslovanski zunanji politiki prinaša pomemben članek Mussolinijevo glasilo »Giornale d' Italic«. List poudarja, da se zunanja politika naše države pod novo vlado ne bo nič spremenila. Dobro razmerje med Jugoslavijo in Italijo je za Jugoslavijo življenjsko važno, ker ji jamči samostojno zunanjo politiko.

Predsednik slovaške avtonomne vlade dr. Tiso je dejal, da bo vlada z vsemi sredstvi podpirala izseljevanje Judov, tako da Judje ne bodo po krivici trpeli.

Angleška vlada je v Tokiu protestirala, ker so japonska letala obstreljevala tovarno železniško postajo v Hongkongu, pri čemer je bilo 9 ljudi ubitih, 12 pa ranjenih.

Japonski ministrski predsednik Hiranuma je v zgornji zbornici dal zagotovilo, da je zveza, katero je Japonska sklenila z Italijo in Nemčijo, naperjena samo proti Kominterni, ni se pa Japonska zavezala, da bi po tem aktu pomagala Italiji in Nemčiji tudi v kakem drugem sporu, ki nima s Kominterno nič opravka, n. pr. na Sredozemlju. S tem je predsednik japonske vlade zavrnil vesti o nedavni sklenitvi vojaške zveze med Japonsko, Italijo in Nemčijo.

Slovenska plesna umetnika Pino in Pija Mlakar sta imela krasen uspeh v Münchenu, kjer je bavarska državna opera uprizorila njun balet »Vrag na vasie«, za katerega je glasbeni del napisal Hrvat Lhotka. Delo bodo uprizorili v Münchenu še večkrat v tej sezoni.

Načelnik italijanskega generalnega štaba maršal Badoglio je dopotoval v Tripolis. Njegov prihod v italijansko Afriko je v zvezi z ojačenjem čet v Libiji.

Večina angleške evropskega brodovja je priplula v Gibraltar, kjer bo počakala na začetek velikih kombiniranih vaj.

Vaje francoske kopne vojske bodo letos v lisonski pokrajini. Vodil jih bo načelnik generalnega štaba Gamelin, posvečeni bodo predvsem obrambi pred letalskimi napadi.

Estonska vlada je imenovala rednega diplomatskega zastopnika pri nacionalistični španski vladi.

Belgija je snoči dobila novo vlado, katero je sestavil trinajst dan krize senator Pierlot. V vladi so poleg katoliških in socialističnih politikov, povečini gospodarski strokovnjaki.

300 katalonskih otrok je pripeljala španska komunistična poslanka, judinja Margareta Nelken, v Bruselj, kjer jih bodo dali v rejo raznim komunističnim organizacijam.

Sport v zadnji minuti

Ellsworth Vines bo po lastni izjavi, ki jo je dal v Portlandu (State of Oregon) prenehal konec leta 1939 igrati tenis kot profesionalac. Sam pravi, da ga stvar ne veseli več, ker je preveč utrudljiv. Najprej bo napravil turnejo po Veliki Britaniji, nato pa se bo za zimo vrnil v Ameriko. Na vprašanje, kateri šport ga najbolj veseli, je odgovoril, da golf, toda le na amaterski podlagi. S tenisom je nehal, ker je začutil ob matchu z Budgejem, da je preveč utrujen. Tekma za tekmo, zdaj z dobrim, zdaj s slabim nasprotnikom, človeka spravi iz koncepta. Ko je bil Vines vprašan, kaj misli o srečanju Budgeja s Peryem, je odgovoril, da bo Budge bitko prav gotovo izgubil, ker igra Perry mnogo bolj agresivno in ima v sebi tudi mnogo več napadalnega duha.

Vremensko poročilo

Kranjska gora: —9, delno oblačno, 25 cm snega, sren, sankališče uporabno.
Planica-Slatina: —7, oblačno, 45 cm snega, sren, drsališče uporabno
Peč-Petelinjek: —8, oblačno, 50 cm snega, pršič.
Pokljuka: —8, oblačno, 75 cm snega, pršič.
Bohinj-Zlatorog: —4, sončno, 15 cm snega, sren.
Dom na Konni: —11, sončno, 175 cm snega, pršič.
Dom na Voglu: —9, sončno, 170 cm pršiča.
Velika Planina: —6, sončno, 50 cm snega, pršič.
Krvavec: —6, sončno, 70 cm snega, pršič.
Peca: —1, sončno, 55 cm snega, pršič.
Dom pri Sv. Treh Kraljih: —3, delno oblačno, 45 cm snega, pršič.
Koča na Smrekovcu: —4, oblačno, 70 cm snega, pršič.

Pozor!

Kupite vstopnice takoj!!!

Z ozirom na to, da se je oglasilo še nešteto ljudi, ki bi radi videli Svengalijeve predvajanja, pa zaradi stalno razprodanih predstav doslej niso mogli dobiti nobenih sedežev — priredi moister

SVENGALI

Še eno produkcijo in sicer jutri v četrtek 23. t. m. ob 21. uri v dvorani kina Uniona!!

Vstopnice dobite že od danes naprej v predprodaji!

Z uspelega zborovanje poljedeljskih delavcev v Gornji Radgoni

Mladina ne bo smela več v tujino

Gornja Radgona, 22. februarja

V nedeljo 19. t. m. je bilo v Gornji Radgoni v dvorani Posojilnice delavsko zborovanje Zveze poljedeljskih delavcev, ki je povsem lepo uspelo kot prvo zborovanje omenjene organizacije na štajerskem ozemlju. Zborovanja se je udeležilo do 400 po večini v omenjeni organizaciji že organiziranih delavcev iz Slovenskih gor in iz Prlekije, ki so vezani na sezonski zaslužek v tujini, kamor odhajajo trumoma leto za letom.

Zborovanje je začel ob 11 g. Novak, tajnik centralne ZPD iz Murske Sobote, ki je v svojih izjavah prikazal dosedanje delo in uspehe ZPD, katera je edina organizacija v Sloveniji, ki je v tako kratki dobi zajela veliko večino sezonskih delavcev pod svoje okrilje. Naše sezonsko delavstvo se je oklenilo organizacije ZPD, ki danes šteje po dveh letih obstoja že 9000 članov, ter je v tej kratki dobi dosegla lepe uspehe pri izboljšanju mezd, skrbel za zaščito svojih članov in dosegla tudi druge ugodnosti, ki zadevajo izseljevanje. Za tem je g. Novak podal besedo g. Kerrecu, šefu Borze dela iz Murske Sobote. G. Kerrec je prikazal izseljevanje našega sezonskega delavstva v tujino v pravi luči. Izseljevanje v obsegu zadnjih let prinaša dokaj zanimive ugotovitve in to zlasti za Prekmurje, kjer je zemlja še zelo skopa (zlasti na Goriškem) in ne more več preživeti tako goste naseljenosti prebivalstva, saj pride na vsak kvadratni kilometer 105 ljudi. Zaradi tega je to prebivalstvo prisiljeno iskati zalogišča v sezonskem delu v tujini, ako hoče sploh živeti.

Izseljevanje prinaša Prekmurju letno lepe milijone. Na drugi strani je g. Kerrec prikazoval slabo stran izseljevanja, ki je vedno bolj vidna in kliče po nujni rešitvi. Če samo pomislimo, kako izmuznani se vračajo naši delavci iz tujine, koliko jih oboli za vse življenje, koliko jih umre v tujini in koliko jih zgubi dar uma, se nam odpre dovolj jasna slika, da je izseljevanje usodno in ne bomo smeli več dolgo hoditi po tej poti, ako hočemo še živeti kot narod. Izseljevanje je pokazalo najbolj žalostne posledice pri naši mladini, ki moralno močno propada in izgublja svoje najdražje moči. Prav zaradi tega bodo merodajni krogi odlej prav strogo pazili, kdo bo šel na delo v tujino, da se ta val v večjem obsegu omeji in zadrži doma tisti, ki zasluža dejansko niso zares potrebni. Zlasti pa bo treba preprečiti odhod v tujino brez zanesljivega nadzorstva mladini od 18. do 21. leta. Končno je g. Kerrec poudarjal, da naj delavci ostane trdni tudi v tujini, zvesto svojemu narodu, svoji veri in da nam kakršnokoli zanemarjanje dolžnosti do naroda in do vere v tujini ne dela časti, ker obsojajo slično obnašanje tujci sami. Tako so bile končno med drugim delavcem sporočene še vse stvari, ki so za tujino potrebne. Zborovanje je nato zaključil tajnik Novak.

Zborovanje nam je v dokaz, kako živo se zanimali naše delavstvo za izseljevanje, kateremu se morajo mnogi prilagoditi kljub že prestalim preizkušnjam, ker jim je obstoj ogrožen. Zborovanje je pokazalo prve ukrepe, po katerih se bo izseljevanje uredilo ter bodo upoštevani samo zasluška potrebni delavci.

Strah mariborskih podstrešij aretiran

v 14 dneh je izvršil okrog 20 vlomov

Maribor, 21. febr.

Zadnje dneve je vse mesto govorilo samo o podstrešnem vlomilcu, ki je z neverjetno predrznostjo vlamjal na podstrešja pri belem dnevu. Večino vlomov je izvršil v hiše, ki stoje v sredini mesta, v najpomembnejših ulicah. Na podstrešjih, katere je odpiral s ponarejenimi ključi, pa je vdiral v shrambe posameznih strank. Vedno je našel v kakšni shrambi večji kovčeg, katerega je potem nabasal z vsakovrstno robo, kakor jo stanovalci mest hranijo na podstrešjih: s poletno obleko, odvisnim perilom, čevlji in podobnimi rečmi. Vse mu je bilo dobro in vsakokrat se mu je posrečilo nagrabiti obilen plen. Povsod mu je šel vlomilski posel gladko od rok, le v Tattenbachovi ulici bi ga bila pred nekaj dnevi skoraj zadela nesreča. Ko je hotel vlomiti na podstrešje hiše št. 20, so ga stanovalci zalotili ter so ga prijeli. Izstrgal pa se jim je ter zbežal proti Dravi. Za njim se je vsul roj zasledovalcev, med katerimi je bil tudi policijski stražnik. Pri Lirzerjevi tovarni stolov pa je vlomilec preskočil plot ter se zatekel v labirint majhnih stavb in šup okrog Kristijanovega kopalnice, kjer ga niso mogli več najti, dasi so ga dolgo iskali. Po tej razburilni avanturi pa ga ni minila strah do vlamljanja, pa je izvršil v zadnjih dneh zaporedoma celo vrsto novih vlomov. Danes pa je tudi tega predrzneža doletela zaslužena usoda.

Policija je vlomilca dolgo zasledovala ter je bil pri tem poslu vprežen ves kriminalni aparat. Sum se je zgoščeval okrog 23 letnega delavca Josipa Poša, ki se je pred 14 dnevi izselil iz Dravske ulice v Mariboru na Pobrežje. Poš je bil danes popoldne na Pobrežju aretiran in na podlagi zbranih dokazov so mu na policiji kmalu dokazali, da je on izvrševal vleme na podstrešja. Fant je nekaj časa tajil, potem pa je priznal. Zaenkrat je priznal sicer samo šele šest vlomov, gotovo pa bo tudi še ostale. Priporočeval je obenem nekaj zanimivosti iz te svojevrsne vlomilske kariere. Tako je tedaj, ko so ga zasledili v Tattenbachovi ulici pobegnil preganjalcem na ta način, da se je pri Kristijanovem kopalšču čisto natihoma spustil v Dravo ter je plaval tik obrežja mimo zasledovalcev, ki so ga iskali v obrežnih stavbah. Vzdržal je v ledeni dravski vodi do Melja, kjer se je šele upal na breg. Nekega dne je hotel vlomiti v neko hišo v Jože Vošnjakovici ulici. Ko pa je šel po stopnišču proti podstrešju, je bral na vratih nekega stanovanja

ime »Pavličić«. Pri tem se je spomnil policijskega detektiva Pavličića, pa mu je kar vroče postalo in je naglo zbežal iz nevarne hiše. Sedaj se vrši preiskava, da se ugotovijo Poševi sokrivci. Gotovo je moral imeti ljudi, ki so mu pomagali spravljati ukradene predmete v denar.

Umetnost, mesečnik za umetniško kulturo

Pravkar je izšla nova dvojna številka 5-6 za januar in februar tekočega leta, ki prinaša na uvodnem mestu obširno študijo dr. Rajka Ložarja o slikarju Gornjiur Antonu Kosu. Take monografske študije ustrezajo točno napovedi uredništva revije ob pričetku letnika, ki je objavljalo, da bo posamezne številke posvetilo po večini umetniškemu delu enega samega umetnika, da bi bila na ta način dana možnost ljubitelju slovenske likovne umetnosti bližje spoznati umetniško ustvarjanje naših pomembnejših slikarjev in kiparjev. Za študijo o Francetu Gorsetu prihaja sedaj na vrsto razprava o slikarju Gornjiuru Antonu Kosu, katerega delo je dr. Ložar obširno in temeljito analiziral in je prišel avtor do zaključka, da je Kosova umetnost, umetnost osebnosti, v kateri se križajo in srečujejo najosnovnejše silnice moderne slikarstva, umetnikove korenine pa segajo globoko v zemljo naše klasične umetnostne preteklosti, je pa v Kosovi umetnosti tudi ono sodobno obdobje, ki v polni meri doživlja in razume problem figuralnega stila. Razpravo dr. Ložarja spremlja 20 reprodukcij zbranih del G. A. Kosa, ki v polni meri potrjujejo Ložarjeve trditve. Iz stroke umetnostne obrti je zastopana Jela Wilfanova z raznimi umetnostno obrtnimi predmeti in knjižnimi osnutki, nova dognanja o slovenskem baročnem slikarju Fortunatu Bergantu objavlja Marijan Marolt z reprodukcijami treh lepih Bergantovih del. Iva Breščakova je posvetila kratko študijo slovenskemu slikarju Petru Marušiču, ki je lani umrl v Milanu in ki je bil eden redkih Slovencev, ki je dosegel veliko priznanje v tujini, tako da ga danes Italijani smatrajo prava prava za svojega. Poleg Marušičevih del prinaša revija tudi še reprodukcije prav zanimivih del italijanskih slikarjev in kiparjev iz tržaškega kulturnega središča in pa Marijo z Jezusom francoskega slikarja iz prve polovice 15. stoletja Jeana Fouqueta. Revija zaključuje običajne pester novice iz umetniškega sveta in recenzije knjig (dr. Ložar). Veega je v reviji objav-

Ljubljana od včera do danes

Pustni torek je v kraju; pepelnično sredo smo učakali v lepem vremenu. Lepa leta so minila, pa v Ljubljani nismo doživeli toliko velike veselja in prešernosti kakor smo jo včeraj. Večina Ljubljančanov je imela lepo noč. Poslavljali so se od vselega časa na vse mogoče načine. Nekateri so se zvečer razveselili na ta način, da so stopili v kino Union z mislijo, da bodo po končani predstavi prav gotovo zavili domov in tam tudi nehali. Pa se jim je sponeslo. Samo na četrtno so zavili, pa so morali — ob tej pičli merici — ostati do polnoči. Drugi so se bili že z doma podali z mislijo, da jih tako zlepa ne bo domov. Prav so se namenili. Udarili so jo sem pa tja. Povsod je bilo snoči zabave dovolj in preveč. Gledališki igralci so priredili svoj večer, bohemski večer; na to prireditelje se je stekla skoraj vsa žlahtna Ljubljana. Toliko krasnih oblek, toliko lepote kmalu ni bilo kje videti kakor snoči na prireditvi gledaliških igralcev. Razpoloženje je bilo odlično. Pa tudi po drugih lokalih so se ljudje imeli prav dobro. Le prekmalu je bilo veselje v kraju. Oditji je bilo treba domov.

Razpoloženje kakor že leta ne

Cudno, toda resnično je dejstvo, da takega razpoloženja za nevezano veselje, kakršno je bilo včeraj, že leta ni bilo. Ljudem je prešerna misel takorekoc skoraj siljala iz obrazov. Drug za drugim so se priklanjali, se vabili, se na ulici — tuji — nasmejavali, kakor da ne bi mogli izstopiti razpoloženja, ki jih je priganjalo k veselumu večeru. Pozneje se je tudi po lokalih pokazala za pristno prvotna »štimga«. Ljudje so bili razposajeni kakor ob pustu še zlepa ne. Seveda je bil zaključek tako lepega večera pripeljan na zmernejše note. Po hudem veselju je prišlo iztreženje. Predpustni čas je dobil s pustnim torkom svoj višek — po tem višku pa je nastopila pepelnična sredo. Zdej smo stopili v post, to za norčije ni več mesta. Drugi, resnejši časi so se nam približali. Ljudje se bodo zdaj usmerili resnejše: ne samo zaradi časa, tudi zato, ker jih bo k temu prignala denarnica, ki bo po pustnem torku prav gotovo pokazala rezultate resnih posledic.

Z reševalne postaje

smo prejeli obvestilo, da so od včera do danes prevzali vsega skupaj trinajstkrat. Prav posebnih primerov niso imeli. Zabeležili so le en poskus samomora. Ponoči so bili klicani, da bi prepeljali tega pacienta v bolnišnico.

Ob tri četrt na dve jutraj je na reševalni postaji zapel zvonec. Glas je dejal, naj se moške nemudoma odpeljejo v Kotnikovo ulico. Tam je neki črkostavec iz Blaznikove tiskarne menda bolj po pomoti kakor namenoma vzel v roke napako tekočino, ki ga je začela hudo zvijati. Kar hitro so jo reševalci, ki jim pustni torek ni smel priti do živga, pobrali tja skozi. Kmalu so bili na kraju samem. Naložili so moža na avtomobil in ga prepeljali hitro v ljubljansko bolnišnico. Tam so mu izprali želodec. Zdej se njegovo stanje, kakor vse kaže, že obrača na boljše. Kaj neki je moža napeljal, da se je prav na pustni torek ugnelil zmotil na tako neroden način? Najbrž — pustni torek!

Ogromen obisk na razstavi italijanske knjige

Italijanska razstava knjige, ki zdaj že od nedelje dalje traja v Ljubljani v Narodni galeriji, je deležna takega obiska kakor ga še zlepa ni bila v Ljubljani deležna kakšna razstava. Ze v ranem jutru se zgrinjajo množice, ki si hite ogledat to pomembno razstavo. Naval traja skozi ves dan. Popoldne navadno prihajajo šole, pa tudi dijaki, ki imajo pristo, se zanimajo za razstavo iz privatnega interesa. Meščanstvo kaže za to raz-

ljenih nad 40 podob, kar daje pač »Umetnost« neprecenljivo vrednost za spoznavanje domače in tuje likovne umetnosti. Umetnostni teoretik bo našel še nadaljevanja članka češkega zgodovinarja Bohumila Markalousa: Kaj je umetnost, ki ga prevaja dr. Hlavaty. Pesmi so prispevali: Miran čar. Alojz Gradnik, Slavko Savinšek in Matija Berdnik. Priključena je reviji tudi posebna priloga v barvah.

stavo odlično zanimanje. Treba je priznati, da razstava ta obisk tudi v vsem zasluži. Zunanje je organizirana enako odlično kakor vsebinsko. V lepi glavni dvorani Narodnega doma so stranski prostori zagrnjeni z okusnimi pogrinjali. V dvorani so razpostavljene knjižne police, na katere sije napol pridružen luč iz svetilk, ki so lepo razmešene ob roboh in nad policami samimi. Razpored sam priča o dobrem okusu prirejevalca. Izbor knjig in razporeditev na posamezne discipline pa govore o tem, da so organizatorji dobro vedeli, kaj so vzeli na razstavo. Ne zasledimo belih listkov, ki bi oznanjali, kaj ta ali oni oddelek vsebuje, pa vendar dobro vemo, kje smo in kaj nam ta ali oni oddelek prikazuje. Kulture in njene posebnosti življenja ni mogoče kar tako cepiti na odstavke. Tod je dejansko vse povezano med seboj, vse panoge se dotikajo. Izbor je odličen, zelo informativen, hkrati pa tudi izrpen. Zelo posrečen je tudi poseben komentar, ki ga je izdalo vodstvo in ki nudi ogledovalcu dragocene usluge. Seznanja občinstvo s posameznimi poglavji iz kulturnega obraza Italije ter mu zbere v kratkih podatkih to, za čemer bi bil zaman poizvedoval, če ni posebej razgledan. Razstava italijanske knjige nudi soliden in poučen vpogled v italijansko knjižno snovanje, pokaže pa tudi, kako odlično se zna s pomenom posamezne knjige zvezati zunanja forma. Nekaj knjig je opremljenih tako, da obiskovalec z okusom strni presenečen nad sredstvi, ki so tako preprosta in vendar dosegajo izredno dober učinek.

Pust v našem gledališču

se je začel ne s tradicionalnim Bohemskim večerom naših igralcev, marveč z nečem manj tradicionalnim, in to že na pustno nedeljo zvečer. Program je za ta večer oznanjal veselo komedijo »Upniki na plani«. Dasi komedija s tem naslovom zaradi poznega datuma v mesecu ni decela na mestu — z ozirom na upnike — so vendar ljubljanski upniki, še bolj pa dolžniki Dramo napolnili do zadnjega kotička, da bi se pomeni nasmejali. Ura za dvig zastora je že davno odbila, na odru pa se ni hotelo nič priči. Preteklo je običajne četrt ure in še vedno ni bilo nič. Občinstvo se je začelo vznemirjati. Voditelji predstave niso mogli imeti upravičenega razloga za čakanje, saj je bil avditorij brez najmanjše luknje. Občinstvo se je začelo vznemirjati in mislilo, da je za zastori najbrž izbruhnil požar... Nazadnje je stopil pred zastor nekdo v črni obleki, da je nabito polni hiši povedal, da predstava pač ne bo. Nič ni mož dejal, da je ta ali oni igralec nenadno obolel, kakor se to običajno dogaja po gledališčih, kadar se hočejo znebiti predstave. A to se zgodi vedno tako zgodaj, da lahko uprava gledališča da novico napisati na gledališka oznamila po cestah. Natlačeno občinstvo, ki se je za svoje dinarje, že začelo precej kuhati, ni moglo verjeti, da je kaj takega mogoče. Predstava pri nabito polni hiši odpovedana brez utemeljitve! Navsezadnje je gledališče — kakor samo zdaj vedno rajši poudarja — državni zavod. Nikjer v državnih postajah, še manj v uradniškem zakoniku ni zapisano, da bi pust dajal kakšne izredne pravice, bodisi upravi, bodisi nameščencem, najmanj pa, da bi se te pustne pravice uveljavljale v taki obliki, kakor so se v nedeljo zvečer v naši Drami. Občinstvo je ogorčeno planilo pokoncu. Namesto upnikov na odru, se je pojavilo najmanj petsto upnikov v avditoriju. Ti so ogorčeno navalili na gledališko blagajno, in se debelo uro borili za plačano vstopnino. Vsi so bili seveda hvaležni vodstvu Drame, da jim je tako krasno pokvarilo prvi pustni večer tega tedna. Vsi so seveda tudi trdno sklepali, da bodo gledališču vedno na razpolago za take potegavščine. Razpoldi so se po gostinah in seveda začeli ugovarjati vse mogoče fantastične vzroke, zakaj je bila predstava kar tako pred polnim gledališčem odpovedana. Uradnega poročila o tej odpovedi še nismo nikjer brali in tudi popravkov zaradi ljudskega mnjenja ne. Eno drži: take reči so v našem gledališču možne pač zaradi svojevrstnega reda v vodstvu gledališča in to kljub vsem popravkom, ki jih to vodstvo daje v liste ali jih bo še dajalo. To vodstvo je najbrž prepričano, da kakor z vsemi, tako tudi s podobnimi pustnimi dogodki najbolje varuje ugled našega gledališča in dela najuspešnejšo zagovorno zanj.

Zahtevajte povsod naš list!

Antonio Adverso, cesarjev pustolovec

Ni več niso nosili na mizo limonade in kislega vina. Le še najbolj konjak in kavo so naročali gospodje, ki so nosili lepo zlikane hlače, dolge rujave plašče s širokimi ovratniki, svilene telovnike in elegantne čevlje. S pritaženimi potezami so motrili številke tečajev ter so sem pa tja ponudili drug drugemu njuhanec, ko so videli, da tečaji vedno bolj padajo.

Vincenc ni dejal ničesar in je nepremično sedel na stolu. Po novem nenadnem padcu vrednostnih papirjev za deset enot, ki so ga napovedali po neznatnem zboljšanju tečaja ob dveh popoldne, se je zdelo, kakor da se je Vincenc spremenil v kos ledu.

»Ali je toliko?« je pripomnil Antonio. »Ali ne bi raje za nekaj časa odšel?«

»Moram ostati tu,« je stokal Vincenc. »To je vse! In še Annin denar zraven. Posodil sem. Položil je roko svojemu prijatelju na ramo, ga pritegnil k sebi in pošepetal: »Zdaj vem, kako človek pride do tega, da se ustreli. Toda jaz tega ne bom storil.« Smejal se je s slastnimi zobmi.

»Nikar ne misli, da te bom pustil na cedilu, mon vieux,« ga je tolažil Antonio.

»Se bom že sam prežrl skozi, Toni, hvala lepa,« mu je odvrnil Vincenc in še vedno sedel.

Čez nekaj časa se je spustil v pogovor z Antonijem mlad človek, ki je bil oblečen v črn svilen plašč in ki je svoje elegantne čevlje položil na drug stol, za katerega je seveda še posebej plačal en frank. Njegov obraz je bil zatemnel, čisto kot judovski. Mož je nosil velike uhanke.

»Ali vas je to zelo prizadelo?« je vprašal.

»Če se papirji ne bodo dvignili, potem že,« je odvrnil Antonio, ne da bi podrobneje razlagal, da je udeležen pri vsej stvari le po svojem prijatelju.

»Tudi jaz sem prav takšnega mnjenja,« je nadaljeval novi znanec.

»Ne verjamem, da bi bila poročila o prekinitvi pogajanj z Anglijo resnična. Hočem vam povedati, kako stvari stoji. Zdi se mi, da sta takšne vesti raztrosila Ouvrard in Reineke Talleyrand skupno. Ko bodo vrednostni papirji padli tako nizko, kakor ta dva hočeta, potem bosta začela z nakupovanjem. To sem pričakoval. Včeraj so rente začele naraščati. Kakor sem slišal, je nek Talleyrandov agent nakupil velike zneske. Sel je do sedem in osemdeset. Potem je Ouvrard obiskal Talleyranda. Stavil, da se je zgodilo tole: Star lisjak je govoril debeli svinji. Zakaj ne bi povzročil, da vrednost denarja pade,

poceni kupil, in potem spet pustil, da se dvigne?« Joseph Gallatin, veliki švicarski bančnik, je bil včeraj tudi pri Talleyrandu, in danes jutraj, ko se je borza odprla, je bil on tisti človek, ki je zavril visoke rente in dal znak za padec papirjev. »Miru z Anglijo ne bo. Stari Gallatin to že ve,« so rekli vsi. »On je bil šele včeraj pri Talleyrandu. In zdaj pogledajte malo tja čez. Tam že prihajajo kmetje z enim ali dvema papirjema državnih rent in jih prodajajo. Zagotavljam vam, če bi bilo kaj resnice na tem, če bi bil trg v resnici v nevarnosti, potem bi bil Fouché opoldne borzo zaprl.«

Dež se je počasi spremenil v sneg. Velike stopnice borze in trg pred njo je bil eno samo morje hrbtov, klobukov in ramen. Ljudje so stali kot pribiti pred črno tablo, na katero je nekdo, ki se je od časa do časa nagnil skozi okno, pisal hierogliffe. »Padec za pet enot naenkrat,« je dejal mladi Jud, ki se je zdel, kakor da te hierogliffe razume.

Vincenc je stopil k njima. Kar opotekal se je. »Mislim, da je Ouvrard lagal,« je dejal. »Zdaj stoji na štiri in trideset, in ko sem kupil — moj Bog!« Stokal je. Stari aristokrat, ki je bil navidez podoben, kakor da bi bil v svojih mladih letih dvorjan v Versaillesu, je spustil na tla tobačnico za njuhanec in se sesedel kot bi ga zadela srčna kap. Antonio mu je pobral tobačnico. Na pokrovčku je bila slika Marije Antoinette. Starec je je prijel s tresočimi rokami, njegove poteze na obrazu pa so bile pobožne.

»To je kazen, monsieur, za kupovanje republikanskih vrednosti. Vrednosti!«

»Prodaj, prodaj!« je vreščal nek, sicer suhoparen možki, in oddrvel ven. Dva druga sta začela nemirno čepetati z nogami.

»Ouvrard je pravkar odinil dva tisoč,« je kričal nekdo skozi vrata v sobo. »Slišiš, Henri? Je že odšel?«

Kot da bi kdo dal znamenje, so vsi navzočni, razen Vincence, Antonia, starega aristokrata, in mladega Juda oddrveli iz sobe. Drug ob drugemu so se spoddikali na stopnicah. Tudi Vincenc se je opotekajoč hotel obrniti proti vratom. Antonio ga je zadržal.

»Počakaj še malo, Vincenc,« mu je dejal. »Ne verjamem, da je lagal. Imam občutek varnosti.«

»Prodaj,« je izjavil Vincenc. »Dovolj je za vrnitev domov.« Antonio je pogledal, kakor bi iskal pomoči, mladega Juda, ki je opazoval z nekim posmehom ta mal prizor.

»Ostanite tu in postanite bogati,« je pripomnil Jud. V trenutku ga je obšla vsa dobrohotnost. Njegov nasmešek je izginit z lic.

»Čemu ne?«

Vincenc se je obotavljal, nato pa se zgrudil na prazen stol. Antonio mu je dal znanje, ki ga je moral nekdo pustiti na mizi.

Med množico ljudstva je nenadno nekaj završalo. Odprt voz si je počasi prebijal s pomočjo policije pot proti borzi. Nekako sredi trga je nenadno obstal, kakor bi običal v množici. Nekdo je na vozu vstal in ljudstvu nekaj razglasil.

»To je odposlanec iz Tuilerij,« je dejal mladi Jud, in stopil ven na stopnice. »Poznam ga po ruti.«

Vrtinec je zajel množico, ki je bila zbrana okoli voza. Čez pet minut je bilo po tisoč tablicah sporočeno, da so bila uradno zlikana poročila, da bi se bile sovražnosti z Anglijo ponovno začele.

Pritekel je mladenič in stisnil možu na stopnicah v roko listek. Nato je z zmagošnjavim smehljajem spet vstopil.

»Ouvrard je začel kupovati,« je pripomnil. »Videli boste. Zavol, ki ga je vrgel na trg, naj bi samo njega varoval.«

»Tečaj se dviga,« je dejal in iztrgal mimo bežečemu paglavcu tablico iz rok.

Zmešnjava, ki je tedaj nastala, je bila nepopisna. Kar v trumah so drveli plešasti možje iz borze ter mahali z rokami kot bi bili znoreli. Antonio in Vincenc sta se počasi odpravila med posamezne skupine ljudi, ki so jih bile polne ulice in ki so kupovali in prodajali ter si otresali sneg s svojih plaščev. Vsak je dobro razumel, kaj se je zgodilo. Vsak je poskušal, da bi spet prišel na svoj račun. Rente so neprestano naraščale.

Jaz bom prodal jutri jutraj na vse zgodaj, preden bodo močnejši začeli z likvidacijo in preden bo tečaj popustil,« je pripomnil Vincenc in tako tudi storil.

Prišel je domov in od zadovoljstva kar žarel.

»Koliko si dobil?« ga je vprašal Antonio in se smehljaj.

»Toni, tega ti ne bom povedal nikdar,« mu je odvrnil Vincenc. »Imam svoje skušnje. Nikdar več ne bom tvegaj svoje razumnosti. Sram me je.«

Antonio se mu je spet zasmel. »Na vsak način se torej zdi, da ti je najin judovski prijatelj prinesel dobiček,« je čez nekaj časa pristavil.

»Da,« je vzkliknil Vincenc in skočil pokonci. »Toda ti si bil tisti, ki me je držal na stolu. Ti! In zdaj sem bogat. Dobri Bog, zdaj sem res bogat!«

Če bi bil jaz na tvojem mestu,« je dejal Antonio, »bi zamenjal papirne franke, ki si jih dobil, v kakršni koli kovan denar in bi ga naložil kje v Angliji. Zdaj počasi se spoznavam, kako moder je bil stari Bonnyfeather v marsikaterem oziru.«

»To bom še premislil,« je odvrnil Vincenc. »Toda najprej hočem dati Anni nazaj njen delež ter zavarovati njeno premoženje, pri Hope & Co. v Amsterdamu. Kako bi si mogel od nje izposojati.

„Nevidne svetiljke“ pri avtomobilih

Avtomobili bodo lahko vozili v popolni temi

Veliko pozornost in zanimanje je v zadnjem času vzbudil svojevrsen izum dveh angleških inženirjev. Pravijo, da sta ta dva zdej, ko se na Angleškem na vso moč pripravljajo tudi na obrambo pred morebitnimi letalskimi napadi, izumila nevidne svetilke za avtomobile, ki bi prišle v poštev seveda le v primeru, če bi se nad Anglijo pojavila tuja letala z namenom, da bombardirajo angleška mesta. Omenjena dva inženirja sta iznašla neko čudno kemično snov, ki jo morejo narediti vidno le te nove njune avtomobilске svetilke. Vsaka druga luč nima nikakega učinka na predmete, ki so prevlečeni z onaj zagonetno kemično snovjo. S svojimi reflektorji torej ne bodo mogla tuja letala osvetljevati ponoči mest. Vse žarke teh reflektorjev bodo tla, prevlečena z onaj kemično

snovjo, vpijala, in letalci se bodo zaman prizadevali, da bi kaj videli, oziroma našli tiste dele mesta, ki jih nameravajo bombardirati. Avtomobili pa bodo kljub letalskemu napadu vozili po mestu v največji temi, če bodo imeli »nevidne svetiljke«, ki sta jih pred kratkim izumila omenjena dva angleška inženirja.

Tudi iz tega se vidi, da Anglijo danes resno skrbi, kaj bi se utegnulo zgoditi, če bi nad njeno prijetelji tuji bombniki. Vsa politična poročila, ki govorijo o velikih pripravah za obrambo pred zračnimi napadi na Angleškem torej le niso samo strašilo, kakor je bilo mnogokaj v zadnjem času na zunanje političnem polju v veliki meri res samo strašilo. In kakor se je pokazalo, tudi uspešno strašilo.

„Amerika arijskim Amerikancem“

Zveza nemških Američanov je priredila snovi za obletnico rojstva Georga Washingtona velik shod na Madison-Square. Shoda se je udeležilo skoraj 25.000 ljudi. Geslo shoda je bilo »Amerika arijskim Amerikancem«. Več markističnih in židovskih organizacij je skušalo kaliti shod, vendar so pomnoženi oddelki policije lahko ohranili red. Shod je potekel v redu in miru, izzvezmi dva židovska poskusa, da vprizore nereda, pri čemer je bilo več ljudi ranjenih. Shoda se je udeležilo tudi precej Američanov, ki niso nemškega rodu. Nemci poročajo, da je bil tudi med Amerikanci nekaj takšnih, ki so ploskali govornikom.

Nemško avtomobilsko vprašanje

Nemški prometni minister Miller je izdal uredbo, ki naj poveča varnost prometa. Uredba vsebuje tudi obširen pravilnik o vožnji avtomobilov. Po tej uredbi bodo morali imeti šoferji avtobusov posebne knjižice. Razen tega določa uredba, da mora biti karoserija vsakega avtobusa iz kovine, okna pa iz posebnega stekla, ki se ne ubije. Avtobusi pridejo vsako leto v pregled. Avtomobili bodo pa morali biti pobarvani temno modro s pasom slovinaste barve.



Predsednik italijanske vlade Mussolini kot letalec.

Za celih 50 milijonov let pomote

Vjeli so ribo, za katero so mislili, da je izumrla že davno prej, predno se je pojavil na zemlji človek

Kakšne so bile živali, ki so recimo pred milijoni let živele na naši zemlji bodisi na suhem ali v vodi, pač nimamo drugih zanesljivejših poročil, kakor so okamenine. To so nekdanje živali, ki so se nam ohranile več ali manj popolno kot okamenine v zemeljskih plasteh. Okamenine kažejo, da so nekoč živele na zemlji čisto drugačne živali, kakor pa žive danes. Neštete živalske družine iz daljne zemeljske zgodovine so tudi že izumrle in o njih že davno ni nobenega sledu, razen njihovih okamenin.

Te dni pa je v znanstvenem svetu povzročila veliko senzacijo nenavadna najdba v južnoafriškem morju. Kakor pravi poročilo iz East-Londona v Južni Afriki, so v tamkajšnjem morju v globini 73 m neko čudno ribo, o kateri je bil znanstveni svet prepričan, da je izumrla že pred 50 milijoni leti. Riba je dolga 5 metrov in tehtala 127 funtov. Posebnost te ribe je tudi v tem, da nima nobenih kosti. Oblika njenega telesa in vsi udje so še zelo primitivni, prav takšni kot jih vidimo pri onih ribah te vrste, ki so se nam iz davnih časov zemeljske zgodovine ohranile kot okamenine. Te vrste morske živali so živele, kakor rečeno že pred 50 milijoni let, in sicer v morjih na severni zemeljski polobli. Veda, ki se bavi z okamenelimi živalmi, pokopanimi v zemeljskih plasteh, jim je dala ime krospteridi.

Iznajdljivi brezposelni Anglež



Tudi v Londonu se niso rešili vprašanja brezposelnosti. Poročilo, ki ga je zadnjič podal angleški minister za dela, sicer pravi, da se je število brezposelnih v zadnjem letu precej znižalo, vendar je brezposelnih še vedno dovolj, to se pravi, preveč. Po številnih demonstracijah, pri katerih so zahtevali dela in zaslužka, se je marsikomu zazdelo še najbolj pametno, če se sam potruži in reši, na kakršenkoli način, vprašanje svoje brezposelnosti. Tako je storil tudi brezposelni, ki ga vidimo na tej sliki. Pritrdil je svoj pisalni stroj — na Angleškem takšne stvari tudi med »nižjim« ​​ljudstvom niso tako redke, kot pri nas — na kolo, in se zdaj vozi od trgovine do trgovine ter za mal denar hitro natika trgovcem razna pisma, račune in podobno. Razumljivo je, da je vzbudil precej pozornosti, ko se je prvič pojavil na londonskih ulicah in se začel trgovcem priporočati z zategnjenim glasom: »Ti-i-pka-a-ars«, podobno kot na primer pri nas kak voznik, ki ponuja premož ali trske.

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 22. febr.: 12 Slovenska glasba (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Čerinova ura. Igra Salonski kvartet (g. Marin, L. Comelli, Fr. Stanin, ga. Dina Dörtlerjeva); Narodno v prireditbi dr. J. Čerina — 14. Napovedi — 18. Mladin, ura: a) Domovina, ti si kakor zdravje (prof. Fr. Vodnik); b) Opazuj in poskušaj (prof. M. Adlešič) — 18.40 Selitveni pojavi pri slovenski industriji (g. A. Kuhar) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Uvod v prenos — 20. Prenos opere iz ljubljanskega gledališča: v I. odmoru: Glasbeno predavanje (g. Vilko Ukmari); v II. odmoru: Napovedi, poročila.

Četrtek, 23. febr.: 12 Balajške (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Opoldanski koncert Rad. orkestra — 14. Napovedi — 18. Operetni napravi (plošče) — 18.40 Slovenska za Slovence (g. dr. R. Kolarič) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura — 19.50 Deset minut zabave — 20. Ura slovenske glasbe (Radij. orkester) — 21. Prenos iz Rima. Verdi: Ernani, opera, v odmoru okrog — 22. Napovedi, poročila.



»Najlepša hvala za omuške, ki ste mi jih poslali kot darilo za moj god.«

Na nešteti krajih v Madridu so španski republikanci po Francovem zavzetju Katalonije postavili dolge vrste s peskom napolnjenih vreč, za katerimi se nameravajo braniti do konca.

Čudne obljube vojakov, ki so se udeležili križarskih vojn

Križarji so bili vojaki, ki so se hodili v začetku srednjega veka bojevati v Sveto deželo za krščansko vero proti Turkom in Saracenom. Na obleki so nosili znamenje križa in zato so jih imenovali križarje. Med njimi so bili tudi plemiči in kralji, ki so vodili svoje vojske v boj. Nekateri so se šli bojevati, ker so bili res verni, drugi pa zato, ker se jim je hotelo pustolovščin. In ti gospodje so včasih, predno so odšli v boj, čudne stvari obljubljali. Obljubo so sklenili toliko časa držati, dokler bo trajala vojna.

Tako je eden od burbonskih vojvod, gospod du Pont obljubil, da ob sobotah ne bo nikdar spal v postelji. Drugi zopet, vojvoda Hennequin, je sklenil, da ob četrtkih ne bo jedel nobene jedi, ki bi bila pripravljena iz mesa. Filip Pat je obljubil, da se ob torkih ne bo udesel za mizo in da ne bo orožja nosil v desnici.

Hugo de Langueval se je zaobljubil, da ne bo pokusil vina, predno ne bo preli k krvi sovražnika krščanskega imena. Jean de Chassa je rekel, da ne bo pustil konju, da bi obrnil glavo, dokler ne bo ugrabil turške zastave. Louis de Chevalart se je hotel bojevati s sovražnikom peš, oborožen samo z železno rokavico. Viljem de Montigny pa je sklenil, da ne bo odložil orožja ne po noči, ne po dnevi.

Nekateri so obljubili še kaj bolj čudnega, kot n. pr., da se iz vojne ne bodo vrnili prej kakor čez dve leti, čeprav bi se vojna prej končala ali pa da bodo iz vojne pripeljali sovražnika privezanega na vrvi.

Zelo čudne obljube so to in za današnje čase skoraj nerazumljive. Sicer pa se bo tudi znanec marsikaj iz današnjih dni zdelo čudno.

Prve znamke s papeževo glavo

Poleg obširnih poročil o smrti pokojnega papeža Pija XI. so časopisi objavili tudi nešteto zanimivih stvari iz življenja velikega poveljarja rimsko katoliške cerkve. Poleg drugih posebnosti, ki so v zvezi s pravkar umrlim papežem Pijem XI. je zanimivo gotovo tudi to, da je bil Pij XI. tisti papež, katerega lik je upodobljen tudi na posebnih

Z očmi ga je „ubil“

Če kdo s krampom koga »poboža« ​​po glavi, pač ni čudno, če ga ubije. Ubiti koga z očmi, je pa res nenavadno. Pa se je tudi to zgodilo.

Pred sodiščem v Kanadi so obravnavali pred kratkim takšno zadevo. Na zatožni klopi je sedel neki Fred Arband, ki so ga obdolžili, da je ubil s pogledom svojega tovariša Percyja Harscha. Kako se je to zgodilo?

V neki kavarni v kanadskem mestu Edmantan je sedela večja družba in se pogovarjala o lovu na srnjake. Med temi eta bila tudi Harsch in Arband. Začela eta se pričati, kdo zna bolje loviti srnjake. Vsak je hotel veljati za boljšega. Harsch je svojemu nasprotniku rekel, da ga tak nedeljski lovec, ki še zajca v hlevu ne more ujeti, že ne bo učil loveške umetnosti. Ta porazna ugotovitev je Arbanda zelo zbadala in močno se mu je za malo zdelo. Pozval je Harscha na dvoboj. Dvobojevala pa naj bi se ne s streljanjem drug na drugega, ali s sabljami, ali pa celo tako kot Kranjci z litrom po glavi. Ne. Pozval ga je na dvoboj s pogledom. Predlagal je, naj bi se gledala iz oči v oči toliko časa, da bi eden povesil oči in priznal s tem, da je premagan. Rečeno, storjeno. V kavarni je postalo tako tiho, da bi lahko slišal teči miš. Tako eta se gledala nekaj minut. Naenkrat je Harsch padel s stola. Hitro so skočili in ga pobrali, toda bil je — mrtev. Pogled nasprotnika ga je zadel kakor strela.

Sodišče je bilo mnenja, da »pogled« ​​ne more biti kaznovan kot morilec. Prevladuje tudi mnenje, da je Harsch zadela srčna kap in tako je bil »zmagovalac« ​​oproščen.

Sodnik: »Obtoženec, oproščeni ste, svetujem vam pa, da kaj takega prihodnjič več ne napravite.«

Pred cirkusom: »Le notri, gospoda, le notri, pokažite, da imate zadnjega v mesecu še enega kovača v žepu.«

vatikanskih poštah. Dozdaj so bili v Vatikanu v veljavi le znamke, ki so predstavljale zemljevid vatikanske države. Pij XI. pa je prvi rimski papež, katerega slika je tudi na vatikanskih znamkah.

Norman Raily Raine:

JUNAŠTVA ROBINA HOODA

ZGODOVINSKI ROMAN S SLIKAMI

»Le malo so nam pustili« ​​pravi nato kar tako, da je nekaj rekel. Govoril je bolj zase kakor tujcem, ki so se molče, pa z velikim komi spravili nad jed. Največji frater, ki si je prekril lice s kapuco, se nekoliko odgrne, pogleda krčmarja in mu reče:

»Kako to, vzeli so vam, praviš, in le malo pustili? Kako pa to. Tale gostilna, včasih se ji je reklo pri Lutonu, je bila prejšnje čase vselej na glasu, da človek v njej dobi vse, česar si le poželi.«

»Da, da, prej že, sveti ače, toda zdaj, odkar je bil naš Rihard ujet, je drugače! To je zdaj normanska gostilna.«

Močni frater se je premaknil, prenehal gledati krčmarja in se zagledal predse, kakor bi se bil zamislil v nekdanje čase. Spomnil se je svoje mladosti, ko je prešerno prihajal s svojimi tovariši v to gostilno in se veselil kakor se mu je le zljubilo.

Takrat je bilo v Luttonovi gostilni vsega dovolj. Bile so tečne jedi, človeku so postregli z njimi, kadarkoli si jih je le zaželel. Bilo pa je tudi izbornih pijač na izbiro. Saksonci so se dobro razumeli na ognjišče in na klet, prav zares, bili pa so tudi gostoljubljen narod. In vendar, odkar jih je bil podjarmil in pokoril Viljem Osvoboditelj, normanski kralj, se niso mogli pomiriti, nista se mogli združiti dve krvi, saksonska in normanska. Kako to, kako je bilo to mogoče? Saj so pre-

tekla od takrat, ko je vdrl v Anglijo Viljem Osvoboditelj, že štiri cela desetletja! Se vedno se gledata z neprijaznimi, krvniškimi očmi ta dva naroda. Kdo je bil temu kriv? Frater si je odgovoril pravilno, da je za ta vztrajni spor odgovarjalo normansko plemo, ki se je bilo vse preveč razmahnilo in vživelo v vlogi zmagovalca ter zaradi zmage postajalo čedalje samozavestnejše. S tem pa je seveda preveč lahkomišljeno poniževalo drugo plemo, ki je bilo premagano. Naglašalo ga je, da je moralo prenašati vse težke posledice poraza. Izid bitke pri Hastingsu je povzročil, da je vsa oblast prešla v roke normanskega plemstva, ki je zatrla z največjo krutostjo in brezobzirnostjo skoraj vse vidnejše zastopnike saksonskega plemstva. Zaplenilo je njihova posestva, se polastilo njihovih premoženj. Vse, kar je ostalo, pa je bilo plemstvo nižjega reda in vrste. Kaj pa saksonskega ljudstvo? To pa trpi, da ga ropajo in plenijo normanski samostilniki, grofje ga mučijo in izvajajo nad njim najhujše vrste. Vse to je bil zvedel močnejši frater na svoji dolgi in težki poti, na kateri se je skril pred sovražniki, na kateri je bil v neprestanem stiku z nižjim ljudstvom in kjer so ga pred nevarnostmi varovali njegovi najzvestejši in najvdanejši prijatelji, ki so bili pripravljani, če bi se pokazala potreba, zanj žrtvovati tudi svoja življenja. Marsikaj je

51

zvedel in slišal na svoji nevarni in dolgi poti v Anglijo in širni nje.

Kdo je bil ta skrivnostni tujec? Če bi bil le samo za hip odtrganil temno kapuco s čela, ali pa da bi jo bil potegnil z glave tudi pri slabi svetlobi lojenke,

bi ga bilo takoj moč prepoznati po njegovih rdečih laseh, po dobrih očeh in po vojaško etrogem obrazu. Če pa bi bil elekkel še plašč, bi opazovalci zagledali, da je oblečen v sijajen oklep in da mu na prsih počiva z zlatom izvezeni grb leva,



(Foto: Warner Bros.)

... »Spomnili bi se in spoznali, da to nihče drugi kot Rihard z levjim srcem samc.